

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สภาพแวดล้อม สังคมกลุ่มเพื่อนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 2,401 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2553 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2,401 คน

ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) อย่างมีสัดส่วน โดยกำหนดความเชื่อมั่น 95 % และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าเท่ากับ .05 โดยใช้สูตรคำนวณของทาโร ยามานะ (TARO YAMANE) (สมบุรณ์ สุริยวงศ์และคณะ, 2542 . หน้า 117) ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 333 คน

ตาราง 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ชั้นปี	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
มัธยมศึกษาปีที่ 1	399	55
มัธยมศึกษาปีที่ 2	445	62
มัธยมศึกษาปีที่ 3	471	65
มัธยมศึกษาปีที่ 4	369	51
มัธยมศึกษาปีที่ 5	332	46
มัธยมศึกษาปีที่ 6	385	54
รวม	2,401	333

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่สร้างจากการศึกษาทฤษฎีแนวคิด เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ สมมติฐาน และโครงสร้างของเนื้อหาของการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับชั้นเรียน อาชีพของบิดา-มารดา สถานภาพสมรสของบิดา-มารดา ลำดับที่ของบุตรจำนวนพี่น้อง ในครอบครัว รายได้ของครอบครัว การศึกษาของบิดา-มารดา และระดับผลการเรียนเฉลี่ย จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพแวดล้อม สังคม กลุ่มเพื่อนของนักเรียนในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการคบเพื่อน ด้านการใช้เวลาว่างในกลุ่มเพื่อน ด้านกิจกรรมสังคมในกลุ่มเพื่อน ด้านการปรับตัวและด้านความประทับใจในกลุ่มเพื่อน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ โดยค่ากำหนดค่าคะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง บ่อยครั้งที่สุด
- 4 หมายถึง บ่อยครั้ง
- 3 หมายถึง ปานกลาง
- 2 หมายถึง บางครั้ง
- 1 หมายถึง ไม่เคยเลย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีขั้นตอนการดำเนินการตามลำดับดังนี้คือ

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักเรียน ใน 5 ด้าน คือ ด้านการคบเพื่อน ด้านการใช้เวลาว่างในกลุ่มเพื่อน ด้านกิจกรรมสังคมในกลุ่มเพื่อน ด้านการปรับตัว และด้านความประทับใจในกลุ่มเพื่อน

2. สร้างแบบสอบถามสภาพแวดล้อม สังคม กลุ่มเพื่อนของนักเรียน 5 ด้าน คือ ด้านการคบเพื่อน ด้านการใช้เวลาว่างในกลุ่มเพื่อน ด้านกิจกรรมสังคมในกลุ่มเพื่อน ด้านการปรับตัว และด้านความประทับใจในกลุ่มเพื่อน

3. หาคความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบข้อคำถามแต่ละข้อ โดยการทำ IOC ซึ่งกำหนดคะแนน ดังนี้

- 1 หมายถึง มีความสอดคล้องกับเนื้อหา
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อหาหรือไม่
- 1 หมายถึง ไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหา

นำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาค่า IOC โดยใช้สูตร $IOC = \frac{\sum R}{n}$ และทำการคัดเลือกข้อคำถามโดยใช้ข้อคำถามที่มีคะแนนมากกว่า 0.5 ขึ้นไป

4. นำแบบสอบถามที่ปรับแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป และได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83

5. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ทำหนังสือถึงรองคณบดีฝ่ายโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหงขออนุญาตเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามและเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 333 คน ได้กลับคืนมา 100 %
3. นำแบบสอบถามที่ส่งกลับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ เพื่อนำมาวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ในการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
2. แบบสอบถามสภาพแวดล้อม สังคม กลุ่มเพื่อนของนักเรียนในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการคบเพื่อน ด้านการใช้เวลาว่างในกลุ่มเพื่อน ด้านกิจกรรมสังคมในกลุ่มเพื่อน ด้านการปรับตัว และด้านความประทับใจในกลุ่มเพื่อน

วิเคราะห์โดยการคำนวณค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เปรียบเทียบเกณฑ์ ดังนี้

เกณฑ์ที่ใช้ประเมินผล ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
1.00 – 1.50	ระดับน้อยที่สุด
1.51 – 2.50	ระดับน้อย
2.51 – 3.50	ระดับปานกลาง
3.51 – 4.50	ระดับมาก
4.51 – 5.00	ระดับมากที่สุด

3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปร กับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยการใช้ในการทดสอบค่าที (T- test) และกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างใช้การทดสอบหาค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffe 's method)